

інших соціальних інститутів з метою усунення будь-яких перешкод, ускладнень процесу соціалізації особистості. Сутність інноваційних змін, які можуть настати внаслідок розбудови такого освітнього простору, полягає у формуванні готовності студента до такої форми організації навчально-виховного процесу, як дистанційна.

Від представників професорсько-викладацького складу університету, як агентів вторинної соціалізації, залежить успіх соціалізації студента, тобто наскільки особистість зможе реалізувати свої здібності, засвоївши необхідні соціальні ролі та соціальні норми, цінності, моделі поведінки, що відповідають і схвалюються суспільством. Чи взагалі це можливо за дистанційної форми навчання, коли один із механізмів соціалізації відсутній – «міжособистісне спілкування», згідно з яким індивід, дивлячись на себе очима інших людей, засвоює в результаті безліч інтеракцій правил співжиття.

Це вимушена форма організації навчально-виховного процесу, оскільки студенти не обирали особисто дистанційної форми навчання. Вона негативно впливає на формування особистості, тому що стирається грань між віртуальністю та дійсністю. Для суспільства успіх процесу соціалізації виступає гарантією самовідтворення суспільства: молодші покоління переймають досвід, знання, традиції старших поколінь і врешті-решт займають їх місце в системі соціальних зв'язків. Чи можна зайняти місце в системі соціальних зв'язків, дивлячись на своїх однокурсників, викладачів тільки в екрані монітора?

Тим не менш, дистанційне навчання має великі перспективи, тому що виправдовує себе і для багатьох є дійсно зручним. Таке навчання має великий попит у працюючих студентів. У ситуації, коли дістатися до місця навчання важко, надається можливість навчатися дистанційно. Це також зручно в період, наприклад, лікування, коли вихід з дому ускладнено. Така форма навчання інноваційна, але вже зараз дистанційне навчання набуває своїх послідовників.

І. В. Моцна

ПЕРСПЕКТИВИ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ В УКРАЇНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

Розвиток інформаційного середовища сучасного суспільства об'єктивно стимулює перенесення частини освітнього процесу з аудиторій Українського державного університету залізничного транспорту до електронного простору. При цьому дуже важливим залишається не загубити того величезного досвіду, накопиченого традиційною педагогікою. Тому інтегрування дистанційного навчання має бути дуже акуратним органічним поєднанням напрацювань традиційної освітньої

системи із сучасною технологічною основою розвитку суспільства; це має відбуватися не за рахунок «урізання» позицій і значущості традиційних підходів, але з метою посилення їх ефекту.

Можна сказати, що тільки грамотне поєднання традиційного та дистанційного навчання найбільшою мірою дає можливість викладачам побудувати гнучкий персоналізований процес навчання з урахуванням індивідуальних особливостей студентів і з використанням можливостей інформаційно-комп'ютерних технологій. При змішаному навчанні розширюються освітні можливості студентів, відбувається інтерактивна взаємодія між викладачем та студентами не тільки дистанційно, але й очно при організації різноманітних форм навчання із застосуванням різних методів і засобів навчання. Результатом розглянутого навчання є формування особистості майбутнього фахівця з необхідним набором ключових компетентностей, здатного вирішувати різноманітні професійні завдання.

Процес навчання в Українському державному університеті залізничного транспорту за такою моделлю стає цікавішим та більш насиченим, спрямованим на розвиток у студентів навичок самоконтролю. Він дозволяє збільшити частку самостійної роботи студентів, відповідає їх особистісним запитам, надає їм нових можливостей для засвоєння навчального матеріалу у зручний для них час, у будь-якому місці, потрібному темпі і для активної взаємодії між викладачем і студентами, плідно використовувати час, легше контролювати процес навчання кожного студента тощо. Змішане навчання сприяє підвищенню ефективності навчання, оскільки відбувається не тільки аудиторна навчальна діяльність студента, а й постійна та регулярна самостійна робота з використанням сучасних програмних та технічних засобів у сфері ІКТ, що сприяє неперервності навчального процесу. Таке навчання активізує аналітичні здібності студентів та розвиває критичне мислення за рахунок того, що студенти отримують навчальний матеріал не тільки від викладача на лекції, але й самостійно шукають, обирають та обробляють необхідний матеріал. Застосування у змішаному навчанні нових методів, інструментів та сучасних засобів дозволяє більш повно використовувати потенціал навчального контенту.

Розвиток змішаного навчання в Українському державному університеті залізничного транспорту може стати одним з ключових напрямків модернізації сучасної системи вищої освіти.

О. М. Широкова, Н. Г. Челядінова

ДИСТАНЦІЙНЕ МАЙБУТНЄ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Упровадження карантинних заходів у всьому світі вимагає суттєвої перебудови абсолютно всіх сфер нашого життя, включаючи й освіту.